

1985, 2. prosince – Sdělení VONS č. 492 „Souhrnné sdělení o případech sledovaných VONS k 1. 12. 1985“ obsahující informace o kauzách sledovaných VONS, základní informaci o výboru, jména a adresy jeho členů, jména členů, kteří se odstěhovali do zahraničí, a pokyny ke způsobu vypracování zpráv o případech.

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných se ustavil 24. dubna 1978,¹ aby v duchu poslání Charty 77 sledoval případy osob, které jsou trestně stíhány nebo vězněny za projevy svého přesvědčení nebo které se staly oběťmi policejní či justiční svévole. Zabývá se výjimečně jinými případy nespravedlivého stíhání, zvláště tam, kde se nepřímo týkají jeho hlavního zaměření. Jeho snahou je seznamovat s těmito případy veřejnost i úřady a postiženým dle možností pomáhat. V prosinci 1979 se VONS jako československá liga pro lidská práva stal členskou ligou Mezinárodní federace pro lidská práva FIDH, participující na práci OSN jako nevládní organizace s konzultativním statutem. FIDH zvolila 18. listopadu 1984 člena VONS Ladislava Lise svým místopředsedou a pověřila jej m. j. i zastupováním svých zájmů u orgánů OSN ve Vídni. Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných vydal k dnešnímu dni 490 sdělení.²

Členy Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných jsou:

- Ing. Rudolf Battěk, Křižíkova 78, Praha 8
- Otta Bednářová, Havelská 21, Praha 1
- Jarmila Bělíková, Novovysočanská 12, Praha 9
- Dr. Václav Benda, Karlovo nám. 18, Praha 2
- Petr Cibulka, Vrázova 53, Brno
- Albert Černý, Dřevařská 20, Brno
- Dr. Josef Danisz, W. Piecka 81, Praha 2
- Jiří Dienstbier, Moravská 28, Praha 2
- Karel Freund, Mánesova 90, Praha 2

Václav Havel, Hrádeček 5, Vlčice, okres Trutnov, U dejvického rybníčku 4, Praha 6

Zbyněk Hejda, Nešporova 573, Praha 4 – Háje

Ladislav Lis, Sosnová 84, okres Česká Lípa, poštovní styk: Šišková 1228, Praha 8

Ing. Jan Litomiský, Vyskytná 2, okres Pelhřimov

Václav Malý, Nad pomníkem 2, Praha 5

Michal Matzenauer, Přemyslovská 8, Praha 3

Dana Němcová, Ječná 7, Praha 2

Dr. Luděk Pacovský, Washingtonova 9, Praha 1

Ing. Pavel Roubal, Častrov 131, okres Pelhřimov

Jan Ruml, Kremelská 104/150, Praha 10

Jiří Ruml, Kremelská 104/150, Praha 10

Dr. Gertruda Sekaninová-Čakrtová, Palackého 962, Polná, okres Jihlava

Andrej Stankovič, Hroznová 5, Praha 1

Anna Šabatová, Anglická 8,

Petruška Šustrová, Kolínská 13, Praha 3

Dr. ing. Jakub Trojan, Mělnická 44, Neratovice

Petr Uhl, Anglická 8, Praha 2

Věra Vránová, Cimburkova 24, Praha 3

V zahraničí se na činností VONS nadále podílejí tito jeho členové:

Zina Freundová, 53 B Florence Rd., London N 4, Velká Británie
tel. 00-44-1-2630013

Dr. Martin Hybler, 4 rue André Messenger, Limoges, Francie
tel. 00-33-55-333659

Ivan Medek, Nattergasse 12/1/25, 1170, Wien, Rakousko
tel. 00-43-222-454113

Jaroslav Suk, P. Bergersv.³ 72, 752 49 – Uppsala, Švédsko
tel. 00-46-18-404572

Styky VONS s Amnesty International (přidruženou organizací OSN) a dalšími zahraničními institucemi zprostředkovává člen AI prof. dr. František Janouch, Bergtorpsvägen 62, 18363, Täby, Švédsko
tel. 00-46-87-564828

VONS vítá jakoukoli spolupráci a pomoc, zejména při zjišťování jednotlivých případů i při podpoře postižených.

Pro naši práci jsou nezbytné zejména tyto údaje (pokud možno v úplnosti)

- jméno a příjmení postiženého, datum narození, adresa, povolání (sociální postavení)
- údaje o eventuálním předchozím trestním stíhání a eventuálních jiných postizích
- údaje o rodině a jejím sociálním postavení (též počet a věk dětí)
- fotografie postiženého (podobenky i rodinné – pokud možno negativ)
- údaje o zahájení trestního stíhání (kým a jak)
- usnesení, jímž byla nařízena domovní prohlídka a protokol o jejím výsledku, popřípadě fotokopie či přesný opis
- podrobná oficiální verze skutkové podstaty, případně skutečné důvody trestního stíhání a popis jednání, za něž je postižený de facto stíhaný
- v jakém stadiu je trestní stíhání
- jméno obhájce a advokátní poradna

V průběhu trestního řízení je třeba neprodleně informovat o všech důležitých právních úkonech, jako je:

- případná změna obvinění, seznámení s výsledky vyšetřování, doručení obžaloby, nařízení hlavního líčení (přesný termín a místo) a odvolacího řízení
- maximum údajů z obžaloby a rozsudku (rozsudků)
- výše trestu, za jaké trestní činy byl postižený odsouzen (včetně označení podle trestního zákona – paragraf a odstavec)
- kdo a kdy věc soudil (i jména soudců)

V případě vazby navíc:

- oficiální důvody vazby, od kdy trvá, zdravotní stav vězněného a jméno a adresa příbuzného, s nímž je vězněný ve styku, adresa věznice

V případě výkonu trestu tytéž údaje jako u vazby a navíc:

- nápravná výchovná skupina, kdy byl trest nastoupen (jde-li o nástup trestu z „volné nohy“)
- podmínky ve výkonu trestu (izolace, pracovní zařazení, kázeňské tresty)
- adresa nápravně výchovného ústavu včetně úseku, bloku apod.
- jméno náčelníka NVÚ, eventuálně vychovatele, vězeňského lékaře apod.

Prosíme o poskytnutí opisů rozsudků, obžaloby, usnesení o zahájení trestního stíhání a jiných důležitých dokumentů, o jménu vyšetřovatelů, prokurátorů apod., záznamy ze soudního jednání. Obracejte se na členy VONS nejlépe přímo a osobně.

V tomto souhrnném sdělení jsme se pro přehlednost omezili na výčet případů, které jsou aktuální. Rozdělili jsme je do tří skupin. V první jsou evidovány případy momentálně vězněných, v druhém těch, kteří jsou podrobeni ochrannému dohledu a ve třetí jsou zařazeny aktuální případy podmíněných odkladů trestů nebo jejich zbytky a ty případy, u nichž je vedeno trestní stíhání na svobodě.

(Pokud není uvedeno jinak, značí „trest“ nepodmíněný trest odnětí svobody s výkonem v I. nápravně výchovné skupině. Neměli uvedeni jiný právní předpis, jsou uvedené paragrafy z trestního zákona. Zkratky: OS – okresní nebo obvodní soud, MS – městský soud, KS – krajský soud, NVÚ – nápravně výchovný ústav, NVS – nápravně výchovná skupina, SNV – Sbor nápravné výchovy ministerstva spravedlnosti ČSR nebo SSR. V závorce jsou čísla sdělení VONS, týkající se daného případu.)

I. Věznění

1. Jiřina Bedeiová, nar. 3. 8. 1951, bytem Školská ul. 203, Gottwaldov (adresa jejího bratra: Václav Bedei, Úderníků 1012, Gottwaldov), úřednice, 11. 11. 1985 vzata do vazby s obviněním podle § 100 odst. 3 písm. a (pobuřování) za údajné rozmnožování a rozšiřování písemností zaměřených proti socialistickému a státnímu zřízení republiky. (490, 491)⁴

2. Ing. Pavel Dudr, nar. 2. 12. 1949, bytem Obeciny 3901, Gottwaldov, konstruktér, od 11. 11. 1985 ve vazbě, obviněn podle § 100 odst. 3 písm. a) (pobuřování), za údajné rozmnožování a rozšiřování písemností zaměřených proti společenskému a státnímu zřízení republiky. (490)⁵

3. Alois Gabaj⁶, nar. 1960, z Bratislavy, dělník, dne 12. 12. 1983 zadržen na čs.-polských hranicích v oblasti Popradu a převezen do vězení v Tarnowě⁷ v Polsku, dne 19. 4. 1984 eskortován do vazby v Košicích a odtud 31. 8. 1984 propuštěn. Dále však stíhán trestně podle § 146 (ohrožování devizového hospodářství), ve skutečnosti pro zájem o polskou náboženskou literaturu. Dne 21. 3. 1985 odsouzen OS v Bratislavě [1] k 18 měsícům odnětí svobody podle § 124 odst. 1, 2 pro údajné porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou. Tento trest snížen MS v Bratislavě při odvolacím řízení 14. 6. 1985 na 14 měsíců. Nyní vykonává zbytek trestu v NVÚ Bratislava-Žabí Majer. (354, 371, 386, 400, 403, 425, 432, 451, 455, 458)⁸

4. Ing. Petr Hauptman[n], nar. 7. 8. 1946, bytem Klánovická 705/5, Praha 9, samostatný odborný referent na intendační základně Ústřední správy federálního ministerstva zahraničního obchodu. Dne 14. 10. 1982 emigroval do NSR, dne 7. 12. téhož roku se z rodinných důvodů vrátil do ČSSR. Dne 12. 9. 1983 po opětovných výsleších uvězněn a dne 9. 2. 1984 odsouzen MS v Praze k 10 letům vězení v II. NVS a k zákazu činnosti ve státních orgánech na 5 let pro údajné trestné činy podle § 109 odst. I. (opuštění republiky) a podle § 105 odst. 2 (vyzvědačství). Vyzvědačství se měl dopustit tím, že v době pobytu v NSR podal při výsleších informace o svém předchozím zaměstnání, jejichž obsah pokládal za irelevantní. Vězněn v NVÚ Minkovice. (391, 455)⁹

5. Ján Juhaš[člík ml.], nar. 1963 z Hermanovců na východě Slovensku, křesťan bratrské církve. Dne 12. 10. 1984 zadržen ve Vranově nad Topľou při silniční kontrole, obviněn podle § 124, odst. 2 písm. a) (porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou).

V autě, jímž jel, byly nalezeny bible a jiná náboženská literatura v ruštině. Bližší podrobnosti o jeho osudu se nepodařilo zjistit. (404, 455)¹⁰

6. Ján Juhaščík st., nar. 1932, z Hermanovců na vých. Slovensku. Dne 13. 10. 1984 zadržen, obviněn podle § 124 odst. 1, 2 písm. a) (porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou). Bližší údaje o jeho případu se nepodařilo zjistit. (404, 455)¹¹

7. Walter Kania, nar. 1940, signatář Charty 77, německé národnosti. Dne 13. 6. 1977 zadržen a později odsouzen MS v Brně na 7 let pro údajné rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví. Tento trest v r. 1984 vykonal. Nyní vykonává dvouletý trest za údajný trestný čin podle § 7 odst. 1 k § 112 (poškození zájmů republiky v cizině), k němuž byl v r. 1981 odsouzen spolu s Jaroslavem Dvořákem OS v Šumperku (srv. sdělení č. 224)¹². Dále 17. 2. 1983 odsouzen OS v Karlových Varech podle § 8 k § 171 odst. 1 písm. a) (pokus o maření výkonu úředního rozhodnutí) a § 8 k § 112 (pokus o poškození zájmů republiky v cizině) k 15 měsíčnímu odnětí svobody do II. NVS za pokus o odeslání dopisů příbuzným do ciziny, v níž popisoval poměry v NVÚ Ostrov nad Ohří. KS v Plzni tento trest dne 16. 5. 1983 zvýšil na dva roky v III. NVS. Od prosince 1983 vězněn v NVÚ Valdice. Je v špatném zdravotním stavu. (242,¹³ 218,¹⁴ 455¹⁵)

8. Stanislav Kolář, nar. 15. 11. 1955, bytem Husova 126, Dvůr Králové n. Labem, okres Trutnov, dělník. Dne 13. 3. 1975 zadržen pro údajné vyzvědačství spolu s V. Procházkou, A. Kunrtem a J. Hettlerem byl v dubnu 1976 vyšším vojenským soudem v Příbrami odsouzen ke 13 rokům vězení ve III. NVS a 3 letům ochranného dohledu. Delikt měl spočívat v tom, že těsně před pokusem odejít z republiky bez povolení čs. úřadů vedl ve vesnické hospodě s místními obyvateli řeči o tamních kasárnách a jejich osazenstvu (obsahoval v kraji všeobecně známá fakta), z čehož bylo vykonstruováno, že chtěl těchto informací využít v případě zdařeného pokusu opuštění republiky. Byl vězněn v NVÚ Valdice a delší dobu o něm nemáme zprávy. (222, 349, 455)¹⁶

9. Ing. Pavel Křivka, nar. 12. 6. 1960, bytem Česкова 1488, Pardubice, vědecký pracovník okresního muzea v Jičíně, od 29. 4. 1985 ve vazbě, 21. 11. 1985 odsouzen KS v Hradci Králové podle § 98 odst. 1 (podvracení republiky) ke 3 rokům vězení za soukromý dopis o ekologické situaci v ČSSR zasílaný příteli do zahraničí a za parodii na Rybovu mši. Rozsudek dosud nenabyl právní moci. Vězněn v Hradci Králové. (475, 489)¹⁷

10. Lenka Müllerová, roz. Marečková, nar. 13. 6. 1963, bytem Na stráni 4, Praha 10, zaměstnankyně Dopravního podniku, signatárka Charty 77. Zadržena 7. 9. 1983, do 7. 11. 1983 ve vazbě v Českých Budějovicích. Dne 8. 2. 1984 OS v Písku odsouzena podle §§ 102 a 104 (hanobení republiky a jejího představitele a hanobení států světové socialistické soustavy a jejího představitele) k jednomu roku odnětí svobody podmíněně na 2 roky pro veřejnou recitaci vlastních veršů s politickým obsahem. KS v Českých Budějovicích při odvolacím řízení rozsudek potvrdil. Na základě stížnosti pro porušení zákona, kterou podal 5. 10. 1984 ministr spravedlnosti Antonín Kašpar, však Nejvyšší soud ČSR 14. 11. 1984 vrátil věc k novému projednání OS v Písku. Ten 13. 3. 1985 odsoudil L. Müllerovou podle § 100 odst. 1 písm. a) c) (pobuřování) k 7 měsícům nepodmíněně. Od 29. 7. 1985 vykonává zbytek trestu v NVÚ Liberec. (411, 427, 428, 455, 464)¹⁸

11. Augustin Navrátil, nar. 20. 12. 1928, bytem Lutopecny 14, pošta Zlobice, okres Kroměříž, otec devíti dětí. Od 11. 11. 1985 ve vazbě, obviněn podle § 100 odst. 3 písm. a) (pobuřování) pro vyhotovení cyklostylované písemnosti Otevřený dopis č. 2 upozorňující na nejasné okolnosti smrti kněze Přemysla Coufala. (486, 490, 491)¹⁹

12. Jaromír Němec, nar. 16. 1. 1936, bytem družstevní 4565, Jižní Svahy, Gottwaldov, technik, signatář Charty 77. Od 11. 11. 1985 ve vazbě, obviněn podle § 100 odst. 3 písm. a) (pobuřování) za údajné rozmnožování a rozšiřování písemností zaměřených proti společenskému a státnímu zřízení republiky. (490)²⁰

13. Stanislav Pitaš, nar. 12. 12. 1957, bytem Riegrova 741, Česká Skalice, stavební dělník, signatář Charty 77. Zadržen 22. 4. 1985 a 3. 7. 1985 odsouzen OS v Náchodě k 8 měsícům odnětí svobody podle § 103 (snižování vážnosti prezidenta republiky) za zabavení satirické koláže. Dále obviněn podle § 202 (výtržnictví) za nesouhlasný výrok po zásahu VB proti účastníkům rockového koncertu. Původní výrok o trestu z 3. 7. 1987 byl zrušen a 23. 10. 1985 vynesena OS v Náchodě nový, souhrnný trest v NVÚ Plzeň-Bory. (441, 453, 455, 461, 481)²¹

14. Luděk Pokrupa, nar. 26. 10. 1954, bytem Alšova 4, Ústí n. Labem, řidič. Dne 29. 7. 1983 zadržen, když se pokusil ilegálně odcestovat z Bulharska do Jugoslávie. Dne 18. 10. 1983 odsouzen v Ústí n. Labem podle § 8 k § 109 odst. 1 (pokus o opuštění republiky) a § 201 (opilství) k úhrnnému trestu 22 měsíců. K tomu mu byl připočten původně podmíněný trest 14 měsíců za údajné neoprávněné užívání motorového vozidla (parkoval se služebním autem před bytem místo na pracovišti) vynesena OS v Ústí n. L. 26. 5., který mu též soud 4. 10. 1984 přeměnil na nepodmíněný. Ve výkonu trestu. (459)²²

15. Sobanoš²³, křesťan z církve bratrské. Dne 12. 10. 1984 zadržen ve Vranově n. Toplou při silniční kontrole, obviněn z údajného trestného činu podle § 124 odst. 1, 2, písm. a) (porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou). V autě, jímž jel spolu s Jánem Juhaščíkem ml., byly nalezeny bible a jiná náboženská literatura v ruštině. Bližší údaje o jeho případu se nepodařilo zjistit. (404, 455)²⁴

16. Ladislav Ševců, nar. 15. 7. 1959, bytem Bezručova 29, Brno, dělník. V r. 1979 odsouzen k 9 letům vězení ve II. NVS podle § 7 odst. 1 k § 180 a odst. 1 (pokus o ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku). U obou uvedených trestných činů nedošlo ani k pokusu o jejich realizaci. Obsahem trestního spisu jsou v podstatě pouze výroky „pachatelů“ v hospodě. Delší dobu nemáme o L. Ševcůvi zprávy. Nyní vězněn v NVÚ Valdice. (124, 125, 195, 349, 455)²⁵

17. Ján Vecan, bytem Majakovského²⁶ 24, Košice, student 5. ročníku elektrotechnické fakulty Vysoké školy technické v Košicích.²⁷ Od 20. 8. 1985 ve vazbě, obviněn podle § 124 odst. 2, písm. a) (porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou). Ve skutečnosti trestně perzekvován za převoz 100–150 kusů biblické dějepravy pro děti. (488)²⁸

18. Jiří Wolf, nar. 5. 1. 1952, bez trvalého bydliště, dělník, signatář Charty 77. Od 16. 2. 1978 byl vězněn a odsouzen ke 3 letům vězení pro údajný trestný čin podle § 98 odst. 1 (podvracení republiky). Ve vězení byl soudně přeřazen do II. a nakonec do III. NVS a trest mu byl prodloužen o dalších 16 měsíců pro údajný trestný čin podle § 174 odst. I (křivé obvinění). Od 17. 5. 1984 znovu vězněn pro údajný trestný čin podle § 98 odst. 1, 2a (podvracení republiky), který měl spočívat především v tom, že J. Wolf poskytl rakouskému velvyslanectví v Praze zprávu o poměrech v NVÚ Minkovice. Odsouzen MS v Praze 21. 12. 1983 k 6 letům vězení do III. NVS a třem letům ochranného dohledu. Jiří Wolf se proti rozsudku neodvolal, nýbrž podal z věznice ke Generální prokuratuře ČSR podnět ke stížnosti pro porušení zákona. Dne 15. 5. 1985 s ním byl uskutečněn zástupcem Městské prokuratury v Praze výslech. Vězněn v NVÚ Valdice. (43, 50, 63, 71, 80, 123, 176, 195, 219, 293, 339, 343, 349, 351, 356, 455)²⁹

II. Ochranný dohled

1. Jiří Gruntorád, nar. 21. 9. 1952, bytem Vítězného února 4, Praha 2, dělník, signatář Charty 77. V roce 1980 byl tři měsíce ve výkonu trestu – odsouzen pro údajné držení střelné zbraně bez povolení. Dne 9. 7. 1981 odsouzen MS v Praze ke 4 rokům ve II. NVS a 3 rokům ochranného dohledu. V NVÚ Minkovice dne 7. 4. 1983 zahájeno další trestní stíhání pro údajný trestný čin podle § 174 (křivé obvinění). Za tento vykonstruovaný trestný čin dne 14. 6. 1984 odsouzen OS v Liberci ke 14 měsícům odnětí svobody ve III. NVS. V odvolacím řízení KS v Ústí n. Labem tento rozsudek zrušil a vrátil věc OS v Liberci. 17. 12. 1984 byl J. Gruntorád propuštěn po uplynutí původního trestu. [Dne] 7. 1.

1985 OS v Liberci svůj původní výrok v novém trestním stíhání zrušil. Po odvolání, které podal příslušný prokurátor, jednal v této věci ještě 31. 5. 1985 KS v Ústí n. L., jenž J. Gruntoráda obžaloby pro křivé svědectví definitivně zprostil. Nyní je J. Gruntorád podroben ochrannému dohledu, jehož podmínky byly 27. 4. 1985 pro něho dále zpřísněny. (225, 256, 276, 349, 377, 400, 415, 421, 440, 450, 455)³⁰

2. Ivan Martin Jirous, nar. 23. 9. 1944, bytem Stará Říše 33, okres Jihlava, teoretik umění a umělecký vedoucí skupiny Plastic People, signatář charty 77 a člen VONS. V letech 1974, 1976 a 1978 odsouzen a vězněn pro údajné výtržnictví. Dne 10. 11. 1981 znovu obviněn podle § 202, odst. 2 (výtržnictví) za údajnou účast na vydávání a rozšiřování samizdatového kulturního časopisu VOKNO. Ve snaze úřadů případ kriminalizovat rovněž obviněn podle § 187 odst. 1 (nepovolená výroba a držení omamných prostředků). Dne 9. 7. 1982 odsouzen OS v Chomutově ke 3 a půl roku vězení ve III. NVS a ke 3 letům ochranného dohledu. Byl vězněn v NVÚ Valdice. 9. 5. 1985 po uplynutí trestu propuštěn, od té doby stále pod ochranným dohledem. (307, 309, 349, 400, 455)³¹

3. Ladislav Lis, nar. 24. 4. 1926, trvale hlášen Peklo, Sosnová 84, okres Česká Lípa, bývalý politik, nyní dělník, bývalý mluvčí Charty 77, člen VONS. V r. 1978 dva měsíce ve vazbě pro údajné rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví. Od roku 1979 trestně stíhán (od 29. 5. do 22. 12. ve vazbě) pro údajné podvracení republiky – činnost ve VONS. Trestní stíhání v obou kauzách nebylo zastaveno. Dne 5. 1. 1983 znovu zadržen a obviněn podle § 100 odst. 1 a) (pobuřování) za rozšiřování tiskovin údajně pobuřujícího charakteru a z přečinu podle § 3 odst. 1 a) zákona 150/69 Sb. pro údajné odcizení dvou pytlů neloupané kukuřice. Toto druhé obvinění bylo později staženo. Dne 21. 7. 1983 odsouzen OS v České Lípě ke 14 měsícům vězení a 3 rokům ochranného dohledu. Je vážně nemocen. Po propuštění z vězení 5. 3. 1984 při výkonu ochranného dohledu šikanován. Dne 10. 5. 1984 znovu zadržen a obviněn z údajného přečinu podle § 7 zák. č. 150/69 Sb.

(maření výkonu úředního rozhodnutí), přes nepodloženost obžaloby odsouzen k dalším 3 měsícům vězení v II. NVS. Nyní je na něm opět vykonáván ochranný dohled a každodenní šikanování pokračuje. Dne 18. 11. 1984 byl zvolen místopředsedou Mezinárodní federace pro lidská práva (FIDH) a jmenován jejím stálým zástupcem při OSN ve Vídni. Poté mu byly podmínky ochranného dohledu dále ztřešeny. (Při cestách do Prahy se musí hlásit 2x až 3x denně.) (12, 20, 34, 63, 90, 115, 118, 123, 156, 195, 216, 230, 332, 337, 349, 360, 363, 372, 374, 400, 409, 414, 440)³²

4. Ing. Jan Litomiský, nar. 19. 8. 1943, Vyskytná 2, okres Pelhřimov, agronom, signatář Charty 77 a člen VONS. Dne 17. 2. 1981 odsouzen KS v Českých Budějovicích ke 3 rokům vězení a 2 rokům ochranného dohledu pro údajný trestný čin podle § 98 odst. 1 (podvracení republiky), jehož se měl dopustit činností ve VONS. Propuštěn 18. 2. 1984. Je podroben ochrannému dohledu, který má drasticky stanovené podmínky: podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) zák. č. 44/73 Sb. (zákon o ochranném dohledu), který má drasticky stanovené podmínky: podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) zák. č. 44/73 Sb. (zákon o ochranném dohledu), které soud při odsouzení J. Litomiského použil, musí odsouzený pobývat v příkázaném místě, jímž je obec Vyskytná, a nevzdalovat se z něho bez souhlasu orgánů, konajících ochranný dohled. Tento souhlas byl dosud vydán jen proto, aby J. Litomiský mohl chodit do práce a v neděli na bohoslužby do sousední vsi. Jan Litomiský se musí dále, a to také vždy v sobotu a v neděli, hlásit v okresním městě na oddělení VB. (162, 169, 175, 204, 212, 236, 285, 318, 349, 358, 400, 440)³³

5. František Stárek, nar. 1. 12. 1952, bytem Šlikova 24, Praha 6, dělník, signatář Charty 77. V roce 1976 odsouzen ke 4 měsícům podmíněně na 2 roky v kampani proti Plastic People pro údajné výtržnictví. Dne 10. 11. 1981 zadržen a obviněn podle § 202 (výtržnictví) za údajné vydávání a rozšiřování samizdatového kulturního časopisu VOKNO. Dne 9. 7. [19]82 odsouzen k 2 a půl roku vězení v II. NVS a 2 letům ochranného dohledu. Od propuštění na

svobodu dne 10. 5. 1984 se nad ním vykonává ochranný dohled. Jeho podmínky byly 5. 5. 1985 dále zpřísněny (musí se hlásit ve všech pracovních dnech). (307, 309, 349, 400, 440)³⁴

III. V trestním řízení na svobodě

1. František Adamík, nar. 17. 4. 1932, bytem Šírava³⁵ 21, Přerov, dělník, otec 5 dětí. [Dne] 11. 11. 1985 obviněn podle § 178 (maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi) za rozmnožování náboženské literatury. (491)³⁶

2. Ing. Rudolf Battěk, nar. 2. 11. 1924, bytem Křížíkova 8, sociolog, bývalý mluvčí Charty 77 a člen VONS. V sedmdesátých letech byl celkem 3 a půl roku ve vězení. Dne 14. 6. 1980 zadržen a obviněn z údajných trestných činů podle §§ 151 odst. 1 a 202 odst. 1 (útok na veřejného činitele a výtržnictví), později překvalifikováno na obvinění podle § 221 (ublížení na zdraví). Dále pak hlavně stíhán podle § 98 odst. 1, 2 písm. a, b (podvracení republiky) za dopisy adresované představitelům Socialistické internacionály, za práci ve VONS a v hnutí Charty 77 a za spolupráci na sborníku O svobodě a moci. Dne 28. 7. 1981 byl odsouzen MS v Praze k 7 a půl roku vězení ve II. NVS a 3 rokům ochranného dohledu ve výkonu trestu. Nejvyšším soudem ČSR při projednávání odvolání dne 8. 10. 1981 trest zkrácen na 5 a půl roku. Byl vězněn nejprve v Opavě a pak v izolaci v Ostravě. [Dne] 30. 10. 1985 podmíněně propuštěn OS v Ostravě 6 týdnů před vypršením trestu. Zkušební dobu stanovil soud na 2 roky. Uložený ochranný dohled nebude prozatím na R. Battěkovi [sic] vykonáván. Neuloží-li soud z nějaké příčiny, že musí R. Battěk vykonávat zbytek trestu, ochranný dohled se definitivně ruší. Rudolf Battěk je vážně nemocen. (12, 13, 41, 63, 74, 115, 140, 189, 195, 227, 260, 275, 349, 400, 455, 483)³⁷

3. Jan Burián, nar. 1947, z Liberce, od 20. 11. 1984 trestně stíhán podle § 178 (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi) za členství ve františkánském řádu. Od 20. 11. 1984 do 4. 1. 1985 byl ve vazbě. (406, 416, 455)³⁸

4. Bronislav³⁹ Borovský, nar. 1964⁴⁰, z Bratislavy, studující chemicko-technologické fakulty⁴¹ SVŠT. Dne 12. 12. 1983 zatčen na čs.-polských hranicích v oblasti Popradu a převezen do vězení v Tarnowě⁴² v Polsku. Dne 19. 4. 1984 eskortován do vazby v Košicích a odtud 31. 8. 1984 propuštěn. Dále však trestně stíhán podle § 146 (ohrožování devizového hospodářství), ve skutečnosti pro zájem o polskou náboženskou literaturu. Vyloučen ze studií na vysoké škole a dne 21. 3. 1985 odsouzen OS v Bratislavě 1 k 18 měsícům vězení podle § 124 odst. 1, 2 (porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou). Tento trest snížen MS v Bratislavě při odvolacím řízení 14. 5. 1985 na 14 měsíců. V červenci 1985 nastoupil zbytek trestu, který měl trvat 6 a půl měsíce. Z výkonu trestu byl v září 1985 (v NVÚ Nitra) podmíněně propuštěn. Nyní v základní (dvouleté) vojenské službě. (354, 371, 386, 400, 403, 425, 432, 451, 455, 458)⁴³

5. Petr Cibulka, nar. 27. 10. 1953, bytem Vrázova 53, Brno, dělník, signatář Charty 77, od r. 1985 člen VONS. V letech 1978–80 dva roky vězněn pro údajné pobuřování (vydávání samizdatové literatury a šíření nonkonformní hudby); ve vězení odsouzen na další rok pro údajné maření úředního výkonu (hladovkou). Dne 28. 3. 1985 odsouzen OS v Praze 2 pro údajný trestný čin podle § 198 písm. b (hanobení národa, rasy a přesvědčení), jež spočíval ve výrocích v restauraci, k 7 měsícům odnětí svobody v II. NVS. Proti rozsudku se P. Cibulka odvolal. (349, 434, 442, 443, 455, 460, 468, 472)⁴⁴

6. Antonín Dabrowski⁴⁵, nar. 1955 z Liberce. 20. 11. 1985 obviněn podle § 178 (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi)⁴⁶ pro členství ve františkánském řádu. (406, 416, 455)⁴⁷

7. Jitka Daňhelová, nar. 1951, z Liberce. Od 20. 11. 1984 trestně stíhána podle § 178 (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi)⁴⁸, pro členství ve františkánském řádu. (406, 416, 455)⁴⁹

8. Jiří Devátý, nar. 25. 4. 1954, bytem Revoluční 1285, Gottwaldov, plavčík městských lázní, 27. 3. 1985 obviněn podle § 202 odst. 1 (výtržnictví), že se dne 16. 3. 1985 dopustil výtržnosti na pracovišti (konflikt s vrátným, bývalým zaměstnancem ministerstva vnitra). [Dne] 18. 3. 1985 s použitím § 53 odst. 1 zákoníku práce propuštěn na hodinu ze zaměstnání. Již před tím vězněn od 30. 6. 1982 do 20. 11. 1984 (kdy byl podmíněně propuštěn z NVÚ Plzeň-Bory) pro trestný čin podle § 196 odst. 2 násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci (pro údajné vyhrožování skupině obyvatel za to, že jsou stoupenci socialismu) a pro trestný čin podle § 146 odst. 1 (ohrožování devizového hospodářství), za koupi barevného televizoru od sovětského občana. J. Devátý vznesl postupně 2 námitky podjatosti, hlavní líčení bylo odročeno na 5. 12. 1985. (437, 439, 448, 455, 480)⁵⁰

9. Ing. Václav Dvořák, nar. 6. 1. 1943, bytem Sokolovská 150, Praha 8, ekonom. Dne 11. 4. 1985 vzat do vazby a obviněn podle § 178 (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi)⁵¹ pro rozšiřování náboženské literatury. Dne 15. 5. 1985 byl z vazby v Praze-Ruzyni propuštěn, trestní stíhání však pokračuje. (436, 438, 446, 455)⁵²

10. RNDr. Vladimír Fučík, nar. 1934, bytem Schnirchova 33, Praha 7, biolog. Dne 11. 4. 1985 vzat do vazby a obviněn podle § 178 (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi) pro rozšiřování náboženské literatury. Dne 22. 5. 1985 byl z vazby v Praze-Ruzyni propuštěn, trestní stíhání však trvá. (436, 438, 446, 449, 455)⁵³

11. Gabriel Gössel, nar. 17. 11. 1943, bytem Hroznová 5, Praha 1, překladatel technické literatury a uklízeč, signatář Charty 77. Zadržen od 19. 11. do 22. 11. 1984. Vyslýchán na okolnosti vydávání edice Expedice, obviněn však podle § 132 odst. 1 (rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví) pro údajné odcizení marinetky. Trestní stíhání dosud nebylo zastaveno. (407, 455)⁵⁴

12. Radim Hložanka⁵⁵, nar. 4. 1. 1923, bytem Petřvald č. 135, okres Nový Jičín, důchodce, katolický kněz bez státního souhlasu. Od 11. do 14. 4. 1985 zadržen v cele předběžného zadržení v Ostravě, poté propuštěn, ale obviněn podle § 178 (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi⁵⁶). Trestní stíhání dosud trvá. R. Hložanka je těžce nemocen. Už v minulosti byl vězněn za šíření náboženské literatury. (446, 455)⁵⁷

13. Michal Holeček, nar. 29. 10. 1956 z Prahy, zaměstnanec podniku Textil – Středočeský kraj, od 11. do 15. 1985 zadržen, poté propuštěn, ale obviněn podle § 178 (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi) pro rozšiřování náboženské literatury. Trestní stíhání trvá. (436, 438, 446, 455)⁵⁸

14. Jaroslav Janeček, nar. 5. 5. 1954, bytem v České Skalici, civilní zaměstnanec správy budov vojenské posádky v Jaroměři. Zadržen dne 22. 4. 1985, do 30. 5. 1985 ve vazbě. Dne 3. 7. 1985 odsouzen OS v Náchodě k úhrnnému trestu odnětí svobody na 9 měsíců podmíněně na dva roky pro trestný čin podle § 103 (hanobení republiky a jejího představitele) za zhotovení satirické koláže spolu s S. Pitašem a pro údajný čin podle § 187 odst. 1 (nedovolená výroba a držení omamných prostředků a jedů), jehož se měl dopustit domácím pěstováním marihuany. (441, 455, 456, 461)⁵⁹

15. Alena Jánošíková, nar. 15. 2. 1945 z Liberce. Dne 20. 11. 1984 obviněna podle § 178 (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi)⁶⁰ pro členství ve františkánském řádu. Trestní stíhání trvá. (406, 416, 455)⁶¹

16. Jan Keller, nar. 25. 2. 1942, bytem Zbýtov, Dalečín, okres Žďár n. Sázavou. Od listopadu 1983 trestně stíhán podle § 178 (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi)⁶² za to, že organizoval týdenní společný pobyt skupině evangelické mládeže v létě 1983. V důsledku toho ztratil k 1. 1. 1984 také státní souhlas k výkonu duchovenské činnosti. Naposledy bylo hlavní

líčení v jeho věci před OS v Tachově odročeno, 27. 8. 1985 na neurčito. (350, 400, 471, 474)⁶³

17. Tomáš Konc, nar. 1963, z Bratislavy, student strojní fakulty SVST⁶⁴ Bratislava. Dne 12. 12. 1983 zatčen na čs.-polských hranicích v oblasti Popradu a převezen do vězení v Tarnowě⁶⁵ v Polsku. Dne 19. 4. 1984 eskortován do vazby v Košicích a odtud 31. 8. 1984 propuštěn, dále však stíhán podle § 146 (ohrožování devizového hospodářství), ve skutečnosti pro zájem o polskou náboženskou literaturu. Vyloučen ze studií na vysoké škole a dne 21. 3. 1985 odsouzen OS v Bratislavě [1] k 16 měsícům vězení podle § 124 odst. 1, 2 (porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou). Tento trest snížen MS v Bratislavě při odvolacím řízení 14. 6. 1985 na 1 rok. Výkon trestu odložen ze zdravotních důvodů; má vykonat ještě cca 4 a půl měsíce trestu. Žádost o podmíněné propuštění byla zamítnuta. T. č. v základní vojenské službě v posádce v Trenčíně. (354, 371, 386, 400, 403, 425, 432, 451, 455, 458)⁶⁶

18. Zdeněk Kotrlý, nar. 21. 6. 1945, bytem L. Machové 35, Brno, invalidní důchodce. Od 25. 9. 1984 trestně stíhán pro údajný trestný čin podle § 8, odst. 1 k § 112 (pokus o poškozování zájmů republiky v cizině), jehož se měl dopustit tím, že předal svému spoluobžalovanému ing. Petru Kozánkovi tři básnické knihy vydané v samizdatu, z toho dvě od své manželky Ivy Kotrlé, aby je vyvezl do Rakouska. Dne 2. 7. 1985 odsouzen OS v Hodoníně k 10 měsícům podmíněně na dva roky. (392, 395, 454, 455, 462, 463, 470)⁶⁷

19. Ing. Petr Kozánek, nar. 8. 5. 1949, bytem Palackého 196, Kyjov, technik. Dne 24. 9. 1984 vzat do vazby s obviněním z údajného trest. činu podle § 8 odst. 1 k § 112 (pokus o poškozování zájmů republiky v cizině), jehož se měl dopustit tím, že hodlal vyvézt do Rakouska strojopisné edice básnických knih, které mu předal Zdeněk Kotrlý. Po několika měsících z vazby propuštěn. Dne 2. 7. 1985 odsouzen OS v Hodoníně k 10 měsícům podmíněně na dva roky. (392, 395, 400, 454, 455, 462, 463, 470)⁶⁸

20. Květoslava Kuželová, nar. 18. 4. 1985, bytem Magistrů 7, P. 4, zdravotní sestra v důchodu. [Dne] 11. 4. 1985 zadržena a obviněna podle § 178 (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi⁶⁹) pro rozšiřování náboženské literatury, za čtyři dny propuštěna, její trestní stíhání však trvá. (436, 438, 446, 455)⁷⁰

21. Matej Németh, nar. 18. 1. 1954, trvale bytem Klincova 22, Bratislava, přechodně farní úřad Lipovník, č. 151, okres Rožňava, katolický duchovní. Dne 3. 10. 1984 obviněn z údajného trestného činu podle § 7 odst. 1 k § 100 odst. 3 písm. a) (příprava pobuřování). U M. Németha bylo při domovní prohlídce zabaveno velké množství náboženské literatury. Dne 14. 5. 1985 odsouzen OS v Rožňavě k 1 roku podmíněně na dva roky a k vedlejšímu trestu zákazů výkonu povolání na 1 rok. (402, 452, 455, 485)⁷¹

22. Josef Nos, nar. 16. 5. 1949, bytem Chaloupkova 1368, Praha 4, písničkář. Trestně stíhán podle § 132, odst. 1, 2 (rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví) a § 203 (příživnictví), protože prý měl neoprávněné příjmy z nedovolené umělecké činnosti a po několik let nikde nepracoval. Dne 5. 10. 1984 odsouzen OS v Praze 1⁷² k 2 rokům podmíněně na 5 let a k pokutě 10 tis. Kčs. Dne 15. 2. 1985 MS v Praze zrušil rozsudek OS v Praze 1 a vrátil mu případ k došetření. Po několika odkladech OS v Praze 1 dne 22. 1. 1985 zprostil J. Nose obžaloby, prokurátorka se však odvolala, takže dojde k dalšímu odvolacímu řízení. (466, 473, 479)⁷³

23. Jaroslav Novosad, nar. 6. 8. 1939, bytem ul. Rudé armády 14, Hrob, okres Teplice, katolický duchovní. Od 19. 9. 1984 trestně stíhán podle § 178 (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi)⁷⁴, za to, že v létě 1984 umožnil rodičům s dětmi pobyt na své rekreační chalupě v Moldavě. Trestní stíhání nadále trvá. (405, 455)⁷⁵

24. Ctirad Pospíšil, nar. 1958, z Liberce. Dne 20. 11. 1984 obviněn podle § 178 (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými

společnostmi)⁷⁶ pro členství ve františkánském řádu. (406, 416, 455)⁷⁷

25. Adolf Rázek, nar. 30. 11. 1930, bytem Šumavského 16, Praha 4, hospodářsko-technický pracovník v matematickém ústavu ČSAV. Od 11. 4. 1985 trestně stíhán podle § 178 (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi)⁷⁸ pro údajné rozmnožování náboženské literatury. Od 11. 4. 1985 do 20. 5. 1985 ve vazbě. Trestní stíhání trvá. (436, 438, 446, 455)⁷⁹

26. Marek Roháček, dělník. Obviněn 20. 8. 1985 podle § 124 odst. 2 písm. a (porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou). Ve skutečnosti trestně perzekvován za převoz 100–150 ks biblické dějepravy pro děti. (488)⁸⁰

27. Ing. Pavel Škoda, bytem Květná 12, Praha 2, asistent na Vysoké škole zemědělské v Praze. Na jaře 1985 obviněn podle § 100 odst. 1 písm. a (pobuřování), dne 21. 11. 1985 odsouzen KS v Hradci Králové k 20 měsíců odnětí svobody nepodmíněně za spoluautorství parodie na Rybovu mši (viz P. Křivka – v části tohoto sdělení č. 10). Rozsudek dosud nenabyl právní moci. (475, 489)⁸¹

28. Jaroslav Švestka, nar. 20. 4. 1942, bytem B. Němcové 39, Protivín, dřevorubec. Zadržen dne 17. 9. 1984 a obviněn podle § 112 (pokus o poškozování zájmu republiky v cizině). Do 17. 9. 1984 držen ve vazbě. Údajného trestného činu se měl dopustit dopisem, který poslal svému příteli exulantovi do NSR a kterým měl rozšiřovat nepravdivé⁸²

29. MUDr. Ladislav Trojan, nar. 1912, z Liberce, důchodce, katolický kněz bez státního souhlasu. Dne 20. 11. 1984 obviněn podle § 178 (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi) pro členství ve františkánském řádu. Trestní stíhání trvá. (406, 416, 455)⁸³

30. Jan Záh, nar. 1954, z Liberce. Od 20. 11. 1985 trestně stíhán podle § 178 (maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi) pro členství ve františkánském řádu (od 20. 11. 1984 do 4. 1. 1985 ve vazbě. (406, 416, 455)⁸⁴

Ve sděleních č. 349 a 400⁸⁵ jsme uvedli i jména 25 osob, které byly trestně stíhány na svobodě. V průběhu posledních dvou let jsme nedostali zprávy ani o zastavení trestního stíhání, ani o jakémkoli jeho pokračování. Výjimku tvoří případ dr. Josefa Danisze, kde bylo trestní stíhání zastaveno.

Rozhodnutí o amnestii z 8. 5. 1985 se dotklo i 32 námi sledovaných případů (podrobněji viz sdělení č. 455)⁸⁶. V jednom případě šlo o amnestii částečnou, kdy byl nepodmíněný trest zkrácen z 15 na 3 měsíce (M. Nový). Ve dvou případech byla amnestována část zbytku trestu, resp. zbytek trestu po jeho přerušení (O. Bednářová, V. Havel). M. Duray byl amnestován po překvalifikování trestného činu na trestný čin spadající do amnestie. Ve většině případů se amnestie týkala jen podmíněných trestů, jen výjimečně byly prominuty zbytky trestů jedincům, vykonávajícím tresty v NVÚ (O. Bašta, Z. Šibr, P. Vojáček, J. Wünsch). Seznam amnestovaných, kteří nejsou výše jmenováni: T. David, L. Dlouhá, D. Fajtová, J. Janošík,⁸⁷ J. Jemelka, J. Just, J. Kajnek, P. Kricner, D. Kuch, P. Kvapil, M. Kvapilová, J. Mazanec, J. Mokrý, J. Opletal, L. Poláčková, F. Pometlo, A. Rucky,⁸⁸ R. Smahel, V. Soukup, I. Šimáček, J. Šnajdr, J. Vanda, T. Važan,⁸⁹ V. Važanová,⁹⁰ S. Viktorin.

V tomto sdělení nejsou uvedeny případy dalších 180 osob, jimiž se VONS zabýval, kde však již trest byl vykonán nebo trestní řízení bylo zastaveno.

Dále uvádíme, že:

- u Jana Pukalíka, původně obviněného z pobuřování podle § 100 odst. 1, písm. b), bylo OS v Blansku nařízeno 28. 1. 1985 ochranné ambulantní psychiatrické léčení (423)⁹¹
- VONS vydal také sdělení, konkrétně upozorňující na nesprávné a nezákonné jednání příslušníků VB a jiných veřejných činitelů (Sdělení č. 424⁹² – případ horníka Josefa Babici)

Dne 30. 11. 1984 poslal VONS dopis nově založeným občanským výborům proti násilí a na obranu zákonitosti v Polsku (408)⁹³

VONS vydal sdělení k jmenování svého člena Ladislava Lise viceprezidentem FIDH. (409)⁹⁴

Dne 19. 6. 1985 zaslal VONS a místopředseda FIDH L. Lis otevřený dopis generálu Jaruzelskému.

VONS vydal sdělení o případě občana NDR André Jablokoffa, který se koncem srpna 1985 pokusil o ilegální přechod čs. hranice do Rakouska a byl zadržen čs. pohraniční stráží. (477)⁹⁵

Dne 6. 11. 1985 vyšel společný dopis Charty 77 a VONS, adresovaný polským přátelům, k „Týdnu boje za propuštění politických vězňů“.⁹⁶

Mimosoudní represe

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných během své činnosti informoval i o mimosoudních represivních zásazích. Jde o krátkodobé zadržení (většinou do jednoho týdne, osobní a domovní prohlídka, protizákonné postupy při výsleších (i dětí), různé druhy ponižování, bití, omezování svobody a pohybu, střežení bytů a domů, pokousání policejním psem, odcizování či poškozování věcí, fotografování, filmování, poškozování pověsti a další). V této oblasti byly evidovány případy 540 osob, v tom mnohých takto opakovaně postižených.

Zároveň znovu upozorňujeme, že VONS je v daných podmínkách schopen zaregistrovat jen zlomek případů a soudní a mimosoudní represe a získat k nim patřičnou dokumentaci.

Informace o Chartě 77, r. 8, 1985, č. 12, s. 18–28.

POZNÁMKY

¹ VONS vydal své základní prohlášení 27. 4. 1978, viz dokument č. 1126.

² Ve skutečnosti se jednalo již o 494 sdělení. Mimo standardní číslování vydal výbor ještě mimořádné sdělení ze 30. 5. 1979 o zásahu StB proti členům VONS, pod čísly 340 a 341 byla vydána dvě sdělení. Dále nebylo započítáno sdělení VONS č. 401 vydané 1. 12. 1985.

- ³ Správně Peterson-bergers väg.
- ⁴ Dokumenty č. 493 a 494. K případu Jiřiny Bedeiové, Pavla Dudra a Jaromíra Němce viz dále sdělení VONS č. 499, 519, 548, 577, 809, 819, 884, 913, 933, 955 a 999, dokumenty č. 502, 522, 551, 580, 813, 823, 888, 917, 937, 959 a 1003.
- ⁵ Dokument č. 493.
- ⁶ Správně Alojz Gabaj.
- ⁷ Správně Tarnovė. Polská podoba názvu města je Tarnów.
- ⁸ Dokumenty č. 357, 374, 389, 403, 406, 428, 435, 454, 458 a 461.
- ⁹ Dokumenty č. 394 a 458. K případu Petra Hauptmanna viz dále sdělení VONS č. 632, dokument č. 635, a dokument č. 1201.
- ¹⁰ Dokumenty č. 407 a 458.
- ¹¹ Dokumenty č. 407 a 458.
- ¹² Správně sdělení VONS č. 242, dokument č. 243. Viz též sdělení VONS č. 200, dokument č. 201.
- ¹³ Dokument č. 243.
- ¹⁴ Jedná se o omyl. Sdělení VONS č. 218, dokument č. 219, se nevztahuje k Walteru Kaniovi. Zřejmě mělo jít o sdělení VONS č. 418, dokument č. 421.
- ¹⁵ Dokument č. 458. K případu Waltera Kanii viz dále sdělení VONS č. 418, 543, 754, 772, 863 a 917, dokumenty č. 421, 546, 757, 775, 867 a 921.
- ¹⁶ Dokumenty č. 223, 352 a 458.
- ¹⁷ Dokumenty č. 478 a 492. K případu Pavla Křivky a Pavla Škody viz dále sdělení VONS č. 484, 503, 506 a 708, dokumenty č. 487, 506, 509 a 711.
- ¹⁸ Dokumenty č. 414, 430, 431, 458 a 467.
- ¹⁹ Dokumenty č. 489, 493 a 494. K perzekuci katolického aktivisty Augustina Navrátila více dále sdělení VONS č. 73, 498, 513, 516, 558, 567, 586, 732, 760, 775, 796, 798, 832, 864 a 925, dokumenty č. 73, 501, 516, 519, 561, 570, 589, 735, 763, 778, 800, 802, 836, 868 a 929.
- ²⁰ Dokument č. 493.
- ²¹ Dokumenty č. 444, 456, 458, 464 a 484.
- ²² Dokument č. 462.
- ²³ Správně a celým jménem Rudolf Sabanoš.
- ²⁴ Dokumenty č. 407 a 458.
- ²⁵ Dokumenty č. 125, 126, 196, 352 a 458. K vězeňským podmínkám Ladislava Ševece viz dále sdělení VONS č. 562, dokument č. 565.
- ²⁶ Správně Gottwaldova.
- ²⁷ Ján Vecan byl studentem Strojní fakulty Vysoké školy technické v Košicích
- ²⁸ Dokument č. 491.
- ²⁹ Dokumenty č. 43, 50, 63, 71, 80, 124, 177, 196, 220, 294, 340, 346, 352, 354, 359 a 458. K případu Jiřího Wolfa viz dále sdělení VONS č. 164, 196, 217, 258, 542, 590 a 1050, dokumenty č. 165, 197, 218, 259, 545, 593 a 1054.

- ³⁰ Dokumenty č. 226, 257, 277, 352, 380, 403, 418, 424, 443, 453 a 458. K případu Jiřího Gruntoráda viz dále sdělení VONS č. 83, 155, 228, 255, 264, 323, 342, 444 a 450, dokumenty č. 83, 156, 229, 256, 265, 324, 345, 447 a 453, a dokumenty č. 1164 a 1167.
- ³¹ Dokumenty č. 308, 310, 352, 403 a 458. K případu vydavatelů časopisu VOKNO viz dále sdělení VONS č. 370, dokument č. 373. K předchozímu trestnímu stíhání Ivana Jirouse viz sdělení VONS č. 3, 4 a 48, dokumenty č. 3, 4 a 48.
- ³² Dokumenty č. 12, 20, 54, 63, 90, 116, 119, 124, 157, 196, 217, 231, 333, 338, 352, 363, 366, 375, 377, 403, 412, 417 a 443. K případu Ladislava Lise viz dále sdělení VONS č. 316, 330 a 381, dokumenty č. 319, 333 a 384.
- ³³ Dokumenty č. 163, 170, 176, 205, 213, 237, 286, 319, 352, 361, 403 a 443. K případu Jana Litomiského viz dále sdělení VONS č. 277, dokument č. 278.
- ³⁴ Dokumenty č. 308, 310, 352, 403 a 443.
- ³⁵ Správně Šířava.
- ³⁶ Dokument č. 494. K případu Františka Adamíka viz dále sdělení VONS č. 552, 575, 576, 578, 589, 603, 613, 629, 647 a 655, dokumenty č. 555, 578, 579, 581, 592, 606, 616, 632, 650 a 658.
- ³⁷ Dokumenty č. 12, 13, 41, 63, 74, 116, 141, 190, 196, 228, 261, 276, 352, 403, 458 a 486. K případu Rudolfa Battěka viz dále dokumenty č. 1167 a 1173.
- ³⁸ Dokumenty č. 409, 419 a 458.
- ³⁹ Správně Branislav.
- ⁴⁰ Branislav Borovský se narodil 26. 11. 1963.
- ⁴¹ Správně Chemickotechnologické fakulty.
- ⁴² Správně Tarnově. Polská podoba názvu města je Tarnów.
- ⁴³ Dokumenty č. 357, 374, 389, 403, 406, 428, 435, 454, 458 a 461.
- ⁴⁴ Dokumenty č. 352, 437, 445, 446, 458, 463, 471 a 475. K případu Petra Cibulky viz dále sdělení VONS č. 493, 500, 511 a 533, dokumenty č. 496, 503, 514 a 536.
- ⁴⁵ Správně Dąbrowski.
- ⁴⁶ Správně maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi.
- ⁴⁷ Dokumenty č. 409, 419 a 458.
- ⁴⁸ Správně maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi.
- ⁴⁹ Dokumenty č. 409, 419 a 458.
- ⁵⁰ Dokumenty č. 440, 442, 451, 458 a 483. K případu Jiřího Devátého viz dále sdělení VONS č. 496 a 507, dokumenty č. 499 a 510.
- ⁵¹ Správně maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi.
- ⁵² Dokumenty č. 439, 441, 449 a 458. K případu Vladimíra Fučíka a spol. (Václav Dvořák, Radim Hložánka, Michal Holeček, Květoslava Kuželová, Adolf Rázek) viz dále sdělení VONS č. 449, 522, 524, 530, 592, 596 a 656, dokumenty č. 452, 525, 527, 533, 595, 599 a 659.

- ⁵³ Dokumenty č. 439, 441, 449, 452 a 458.
- ⁵⁴ Dokumenty č. 410 a 458.
- ⁵⁵ Správně Hložánka.
- ⁵⁶ Správně maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi.
- ⁵⁷ Dokumenty č. 449 a 458.
- ⁵⁸ Dokumenty č. 439, 441, 449 a 458.
- ⁵⁹ Dokumenty č. 444, 458, 459 a 464.
- ⁶⁰ Správně maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi.
- ⁶¹ Dokumenty č. 409, 419 a 458.
- ⁶² Správně maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi.
- ⁶³ Dokumenty č. 353, 403, 474 a 477. K případu Jana Kellera viz dále sdělení VONS č. 502 a 541, dokumenty č. 505 a 544.
- ⁶⁴ Správně Strojní fakulty SVŠT (Slovenské vysoké školy technické).
- ⁶⁵ Správně Tarnově. Polská podoba názvu města je Tarnów.
- ⁶⁶ Dokumenty č. 357, 374, 389, 403, 406, 428, 435, 454, 458 a 461.
- ⁶⁷ Dokumenty č. 395, 398, 457, 458, 465, 466 a 473. K případu Zdeňka Kotrlého a Petra Kozánka viz dále sdělení VONS č. 457, dokument č. 460.
- ⁶⁸ Dokumenty č. 395, 398, 403, 457, 458, 465, 466 a 473. K případu Zdeňka Kotrlého a Petra Kozánka viz dále sdělení VONS č. 457, dokument č. 460.
- ⁶⁹ Správně maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi.
- ⁷⁰ Dokumenty č. 439, 441, 449 a 458.
- ⁷¹ Dokumenty č. 405, 455, 458 a 488. K případu Mateje Németha viz dále sdělení VONS č. 494, dokument č. 497.
- ⁷² Správně OS (Obvodní soud) pro Prahu 1.
- ⁷³ Dokumenty č. 469, 476 a 482. K případu Josefa Nose viz dále sdělení VONS č. 614 a 618, dokumenty č. 617 a 621, a dokument č. 1177.
- ⁷⁴ Správně maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi.
- ⁷⁵ Dokumenty č. 408 a 458.
- ⁷⁶ Správně maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi.
- ⁷⁷ Dokumenty č. 409, 419 a 458.
- ⁷⁸ Správně maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi.
- ⁷⁹ Dokumenty č. 439, 441, 449 a 458.
- ⁸⁰ Dokument č. 491.
- ⁸¹ Dokumenty č. 478 a 492. K případu Pavla Křivky a Pavla Škody viz dále sdělení č. 484, 503, 506 a 708, dokumenty č. 487, 506, 509 a 711.
- ⁸² Text není dokončen. K případu Jaroslava Švestky viz sdělení VONS č. 401, 518, 535, 554, 566 a 580, dokumenty č. 404, 521, 538, 557, 569 a 583.
- ⁸³ Dokumenty č. 409, 419 a 458.
- ⁸⁴ Dokumenty č. 409, 419 a 458.
- ⁸⁵ Dokumenty č. 352 a 403.
- ⁸⁶ Dokument č. 458.
- ⁸⁷ Správně Jánošík.
- ⁸⁸ Správně Rucki.

- ⁸⁹ Správně Vážan.
- ⁹⁰ Správně Vážanová.
- ⁹¹ Dokument č. 425.
- ⁹² Dokument č. 427.
- ⁹³ Dokument č. 411.
- ⁹⁴ Dokument č. 412.
- ⁹⁵ Dokument č. 480.
- ⁹⁶ Viz dopis mluvčích Charty 77 Jiřího Dienstbiera, Evy Kantůrkové a Petrušky Šustrové, VONS a místopředsedy Mezinárodní federace pro lidská práva Ladislava Lise s informací o připojení k týdnu akcí za propuštění politických vězňů v Polsku zaslaný Lechu Wałęsowi, Dočasné koordinační komisi Nezávislého samosprávného odborového svazu Solidarita a prostřednictvím polského velvyslanectví v Praze předsedovi polské vlády Wojciechu Jaruzelskému a primasu polskému Józefu Glempovi (dokument Charty 77 č. 26/1985). Tento dopis, který je datován 7. 11. 1985, vyšel jako sdělení VONS č. 482, dokument č. 485. Dále viz otevřený dopis VONS a místopředsedy Mezinárodní federace pro lidská práva Ladislava Lise předsedovi polské vlády Wojciechu Jaruzelskému obsahující žádost o zrušení rozsudků nad polskými aktivisty nezávislého odborového a občanského hnutí z 10. 6. 1985, dokument č. 1174.